

מ"ת 44085/11/15 - מדינת ישראל נגד ניר בנימין, שמעון טבול, צבי בנימין

בית המשפט המחוזי בירושלים

13 דצמבר 2015

בפני כב' השופט ארנון דראל

מ"ת 44085-11-15 מדינת ישראל נ' ניר בנימין ואח'

בעניין:

מדינת ישראל

ע"י עו"ד טל מושקוביץ מעוז

פרקליטות מחוז ירושלים - פלילי

נגד

המבקשת

1. ניר בנימין

2. שמעון טבול

3. צבי בנימין

ע"י ב"כ עו"ד גדי טל

המשיבים

החלטה - משיב 3

מבוא

1. נגד המשיבים: המשיב 1, ניר בנימין (להלן: ניר), המשיב 2, שמעון טבול (להלן: שמעון) והמשיב 3, צבי בנימין (להלן: צביקה) הוגש כתב אישום המייחס להם ביצוע עבירות רבות של קבלת דבר במרמה, וכן עבירות זיוף ושימוש במסמך מזויף. לנir ולשמעון מיוחסות גם עבירות של סחיטה באיומים ולצביקה מיוחסת עבירה של שיבוש מהלכי משפט. ניר וצביקה הם אחים וכל השלושה קיימו במועדים שונים פעילות כזו או אחרת בתחום הפירות והירקות. בכתב האישום מיוחסים לצביקה האישומים הראשון, השני, הרביעי והחמישי.

2. האישום המרכזי בכתב האישום, האישום הראשון, מתאר פעולת 'עוקץ' שבוצעה לכאורה על ידי השלושה בדרך של שימוש בחברה בעלת שם דומה לשמה של חברה אחרת (כאשר לחברה האחרת מוניטין טובים בתחום). החברה שבה השתמשו המשיבים רכשה תוצרת חקלאית מחקלאים בצפון הארץ, בתחילה בסכומים קטנים תמורת מזומן ושיקים מעותדים למועדים קרובים שנפרעו, ובהמשך החלה לרכוש תוצרת בסכומים גבוהים יותר תוך שהיא מעבירה שיקים מעותדים למועדים רחוקים יותר (שלאחר יום 9.7.15). התוצרת החקלאית נמכרה על ידי המשיבים והם קיבלו את תמורת המכירה במזומן לאחר ששיקים שניתנו להם עבורה תמורתה נפרטו אצל נותני שירותי מטבע.

בהגיע מועד הפרעון של השיקים המעותדים שנמסרו לחקלאים לא הייתה בחשבון הבנק של החברה יתרה מספיקה לפרעון השיקים ועל-כן השיקים הוחזרו בשל היעדר כיסוי. כך, הפסידו החקלאים את כספם.

במקביל הציגו המשיבים מצג שלפיו החברה נקלעה לתסבוכת כספית וכי אחד מלקוחותיה, שלטענת המבקשת היה שותף למרמה, אינו פורע את חובותיו כלפיהם ושיקים שמסר לה חזרו גם הם (אף שמלכתחילה מדובר בשיקים שנמשכו על חשבון מוגבל והיה ברור שלא יפרעו).

האישום השני, עניינו מסירת שיקים מעותדים המשוכים על חשבון הבנק של אותה חברה לנותן שירותי מטבע לצורך ניכיון, קבלת תמורת השיקים במזומן לאחר הפחתת הריבית והעמלה, ובסופו של דבר אי פרעונם של השיקים בהגיע זמן הפרעון. למשיבים האחרים, ניר ושמעון, מיוחסת בגדרו של אישום זה גם עבירה של סחיטה באיומים כלפי נותן שירותי המטבע ולצביקה עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

באישום הרביעי, מיוחסות לצביקה ולשמעון עבירת זיוף של שיקים וקבלת תמורת השיקים מנותן שירותי מטבע, כאשר האירועים הנדונים באישום זה מוקדמים יותר לאירועים באישומים האחרים.

האישום החמישי עניינו השימוש בכספים שהתקבלו במרמה באישומים 1-3 המקיים לגישת המבקשת עבירות על חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון).

3. לצד כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של השלושה עד לתום ההליכים (וזאת לאחר שערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים לשחררם בתנאים בשלב מוקדם יותר, לאחר שניתנה הצהרת תובע והתבקשה הארכת מעצר לפי סעיף 17(ד) לחוק סדר הדין הפלילי [סמכויות אכיפה-מעצרים], התשנ"ו-1996 התקבל - עמ"י 33707-11-15, החלטה מיום 16.11.15).

4. לטענת המבקשת קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישומים המיוחסים לצביקה וכי קמות עילות למעצרו: מסוכנות, שיבוש הליכי משפט וחשש הימלטות. בכל הנוגע לעילות המעצר נסמכת המבקשת על המעשים: השיטתיות, התחכום והסכומים, ולצד המעשים על העבר הפלילי של צביקה ועל היעדר האפשרות לתת בו אמן לאחר שהפר תנאי שחרור שהוטלו עליו במסגרת הליך אחר מספר ימים קודם למעצרו.

5. סנגורו של צביקה, עורך הדין ג' טל, טען בהרחבה כלפי קיומן של הראיות לכאורה וכלפי עילת המעצר ולחלופין הציע להורות על שחרורו לחלופה למעצר שלא תכלול הגבלה של חירותו ולמעצר שחרורו למעצר בית בתנאים כאלה ואחרים. בא כוחו של צביקה מיקד, כפי שאפרט להלן, את טענותיו כלפי מעורבותו של צביקה באירועים. למרות זאת, הטיעון שנשמע בקשר עם הבקשה נמשך מספר שעות ואוחז עמודים רבים של הפרוטוקול, בין היתר משום שניכר כי לא הושארה על ידי הסנגור 'אבן לא נהפכה' במסגרת ניתוח חומר הראיות, עילת המעצר וטענות נוספות ובהן אפליה ושיהוי.

6. נבדוק אפוא תחילה את הראיות לכאורה לכל אחד מהאישומים המיוחסים לצביקה, את עוצמתן של הראיות ובעיקר ניתן את הדעת למידת המעורבות של צביקה במסכת המעשים הנטענת בכתב האישום. לאחר מכן בהתאם לקביעות שייקבעו נבחן את עילות המעצר ונדון באפשרויות השחרור לחלופה או למעצר בתנאי פיקוח

אלקטרוני.

7. יצוין כי החלטה זו ניתנת עוד לפני שהתקיים דיון ונשמעו טענות בעניינם של ניר ושמעון, וזאת בשל דחיית הדיון עקב מחלת בא כוחם. אף שמטבע הדברים תיכלל בהחלטה התייחסות הכרחית לחלקם באירועים השונים (ככל שהדבר נדרש לניתוח הראיות והטענות בקשר עם צביקה) אין לראות באמור משום קביעת כל עמדה או מסקנה לגביהם.

הראיות לכאורה

8. בחינת הראיות לכאורה תיעשה לכל אחד מהאישומים בנפרד כאשר תחילה נפרט את הנטען בכתב האישום, לאחר מכן נבחן את הראיות התומכות בנטען מנקודת המבט של המבקשת, נפרט את טענות הסנגור בקשר עם ראיות אלה וכן את הראיות הנוספות המאיינות או מחלישות את משקל הראיות התומכות באישום, ולאחר מכן נדון בשאלה האם אכן קיימות ראיות לכאורה למיחוס לצביקה באותו אישום.

האישום הראשון

תמצית הנטען בכתב האישום באישום הראשון

9. האישום הראשון נוגע לשלושת המשיבים. הוא מתאר קשר שנקשר בין שלושתם לרמות חקלאים ולקבל מהם תוצרת חקלאית מבלי לשלם את תמורתה.

10. ביסוד כתב האישום שתי חברות: חברת רוי רום שיווק פירות וירקות בע"מ, ח"פ מס' 514213743 (להלן: רוי רום שיווק) וחברת רוי רום קווי חלוקה בע"מ, ח"פ 514332105 (להלן: רוי רום קווי חלוקה). שתי החברות היו בשלב כלשהו טרם ההתרחשויות מושא כתב האישום בבעלותו של שי זקן (להלן: שי). לפי האמור בכתב האישום לרוי רום שיווק וכן לשי, מוניטין טוב ואמין בתחום הסיטונאות בתוצרת חקלאית.

11. ביום 5.2.2015 רכש ניר משי את הבעלות על חברת רוי רום קווי חלוקה (שלא הייתה פעילה בעת העברת המניות בה). שי נותר בעליה של רוי רום שיווק, שהיא, כאמור, חברה פעילה ובעלת מוניטין בסיטונאות של פירות וירקות ופועלת בשוק הסיטונאי בירושלים. לאחר הרכישה במהלך החודשים מאי-יוני וכן בתחילת חודש יולי 2015 נסעו המשיבים, ניר, הבעלים של חברת רוי רום קווי חלוקה, צביקה, אחיו של ניר, וכן שמעון חברם, לפגישות עם חקלאים שונים בצפון הארץ: לעתים נסעו ניר וצביקה, לעיתים הצטרף אליהם שמעון ולעתים נסע צביקה לבד.

12. ניר וצביקה הציגו את עצמם כבעלי חברה העוסקת בשיווק תוצרת חקלאים ובחלק מהמפגשים אף הציגו עצמם כבעלי רוי רום שיווק. במסגרת אותם מפגשים הם רכשו לעיתים יחד ולעיתים לחוד תוצרת חקלאית בשמה של רוי רום קווי חלוקה בכמויות קטנות. תמורת הסחורות שרכשו הם שילמו במזומן או בשיקים מעותדים למועד קרוב. השיקים

שנמשכו על חשבון הבנק של רוי רום קווי חלוקה נפרעו במועדם וכך רכשו את אמון הלקוחות.

13. לפי הנטען בכתב האישום ניר וצביקה ניצלו את הדימיון בין שמה של רוי רום קוי חלוקה לשמה של רוי רום שיווק ואת המוניטין של האחרונה ובעליה, שי. הניצול נעשה באופן שבו מסרו ניר וצביקה מספר טלפון שאמור להיות מספר הטלפון של שי כדי שיאשר את אמינות רוי רום קווי חלוקה אך המספר שנמסר בפועל היה מספר אחר, ומי שהשיב לשיחות אליו היה ניר והוא זה ששכנע, תוך שהוא מתחזה לשי, כי רוי רום קווי חלוקה היא חברה אמינה וניתן לסחור עמה.

14. בדרך זו קנו המשיבים בשמה של רוי רום קווי חלוקה מהחקלאים השונים סחורה בסכום של 4,700,146 ₪. עבור סחורה בסך של 2,967,774 ₪ הם מסרו שיקים של רוי רום קווי חלוקה המשוכים על חשבון מס' 38176 בבנק דיסקונט סניף 61 (מחנה יהודה) אשר מועד פרעונם מאוחר ליום 9.7.2015, בידיעה כי לאחר מועד זה לא יהיה כיסוי מספיק בחשבון הבנק של רוי רום קווי חלוקה לשיקים. עבור סחורה בסכום של כ- 1,500,000 ₪ לא נמסרו שיקים כלל.

15. אשר לסחורה שקנתה חברת רוי רום קווי חלוקה מהחקלאים נכתב בכתב האישום כי המשיבים מכרו אותה לחברת רוי רום שיווק וכי הסחורה נמסרה לרוי רום שיווק מיד לאחר קבלתה (לרוי רום קווי חלוקה לא היו משרדים, מחסנים או חנות). המכירה נעשתה בשתי דרכים: במישרין מרוי רום קווי חלוקה לרוי רום שיווק והחל משלב מסוים, שהוא השלב הרלוונטי לכתב האישום, נמכרה התוצאת החקלאית מרוי רום קווי חלוקה לרוי רום שיווק באמצעות 'מתווך' אדם בשם מאמון אדעיס (להלן: מאמון). בדרך השנייה, אף שהמשיבים מכרו וסיפקו את התוצרת החקלאית לרוי רום שיווק במישרין, המכירה נרשמה כמכירה של רוי רום קווי חלוקה לחברה שבשליטתו של מאמון, חברת יסור ניקיון ושמירה בע"מ (להלן: יסור). יסור מצדה מכרה לכאורה את הסחורה לחברת רוי רום שיווק והאחרונה שילמה ליסור תמורת הסחורה בשיקים לפקודתה. עבור רכישת הסחורה מרוי רום קווי חלוקה מסרה יסור שיקים משוכים על חשבון הבנק שלה, שהיה חשבון מוגבל, לרוי רום קווי חלוקה ואלו כמובן הוחזרו על ידי הבנק הנמשך. שינוי שיטת המכירה נעשה אף בדיעבד בדרך של תיקון הרישומים בכרטיס הנהלת החשבונות של רוי רום שיווק לסחורה שכבר נמכרה במישרין.

16. המבקשת טוענת בכתב האישום כי דרך זו נועדה לתת כסות לקשר, ליצור פעילות חשבונאית פיקטיבית, ולהציג מצג שווא שעל פיו יסור רכשה מרוי רום קווי חלוקה את התוצרת החקלאית אך הונתה את רוי רום קווי חלוקה ולא שילמה את תמורתה, ובכך גרמה לרוי רום קווי חלוקה לקרוס. המשיבים ניסו לשוות בדרך זו אופי של כשלון עסקי למעשה המרמה.

17. אשר לכספים נטען כי רוי רום שיווק שקיבלה לידיה את התוצרת החקלאית שילמה את תמורתה ליסור ולמאמון בין היתר באמצעות 10 שיקים בסך של 1,500,000 ₪ שאותם פרט מאמון אצל נותן שירותי מטבע וקיבל עבורם כסף מזומן או שיק של אותו נותן שירותי מטבע שנפרע. מאמון נטל לעצמו 50,000 ₪ ועקבות הסכום הנותר אבדו אך המבקשת טוענת כי המשיבים קיבלו אותו לידיהם.

18. החל מיום 10.7.15 חדלה הפעילות בחשבון הבנק של רוי רום קווי חלוקה וכתוצאה מכך חזרו כל השיקים שמועד פרעונם מאוחר ליום זה בשל היעדר כיסוי מספיק. כאשר הדבר התברר לחקלאים הם פנו לניר ולצביקה, שהציגו בפניהם מצג שווא של קריסה כלכלית של רוי רום קווי חלוקה וזאת בשל אי פרעון השיקים שקיבלה רוי רום קווי חלוקה מיסור וממאמון. ניר וצביקה אף הפקידו את השיקים של יסור בחשבון הבנק של רוי רום קווי חלוקה אף שידעו כי החשבון של יסור בבנק מוגבל, ולאחר מכן הציגו את השיקים החוזרים בפני החקלאים בכדי לתמוך במצג שמדובר בקריסה עסקית של רוי רום קווי חלוקה.

19. בסיום התיאור העובדתי של האישום הראשון מתוארות פגישות של ניר ושמעון, שבהן נתן מאמון לשניים כסף ונעשה תכנון לגרסה שתימסר ככל שמאמון יחקר במשטרה. ניר אף ביקש בחודש אוקטובר ממאמון לערוך עמו תצהיר אצל עורך דין שבו יוצהר כי מאמון חייב לניר ולרוי רום קווי חלוקה כספים וזאת כדי לבסס את אותו מצג שווא בדבר קיומו של חוב.

20. כתב האישום מייחס אפוא לצביקה בגדרו של האישום הראשון עבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. לאחרים מיוחסות גם עבירת סחיטה באיומים ועבירת הדחת עד.

הראיות - מבט-על ומיקוד השאלות לדין

21. כאמור לעיל, סנגורו של צביקה לא חלק למעשה על קיומה של המרמה (תוך שביקש שאם ייקבעו קביעות אחרות בקשר אליה בעת הדיון בעניינם של האחרים תחול הקביעה גם על צביקה) ומיקד את טענותיו בשאלה האם צביקה היה מעורב בכל אותם מעשים. לשיטתו צביקה לא נטל חלק במעשי המרמה כלפי החקלאים ובהמשך התכנית להסתרתה בדרך של ביום הקריסה העסקית.

22. בטרם אסקור את הראיות השונות אציין כי יש להבחין בין ההיבטים השונים באישום הראשון:

האחד - הקשר עם החקלאים והמצגים כלפיהם בעת קניית הסחורה מהם, כי רוי רום קווי חלוקה היא חברה אמינה שתפרע את השיקים ובדבר הקשר שאינו קיים בין רוי רום קווי חלוקה לרוי רום שיווק;

השני - עניינו המכירה של הסחורה לרוי רום שיווק באמצעות יסור ומאמון, השימוש שנעשה בכספי התמורה, והמצג הכוזב לעניין הקריסה העסקית של רוי רום קווי חלוקה.

23. אשר לגרסת המשיבים, הם דבקו בהודעותיהם השונות בגרסה כי לא הייתה כל הטעייה באשר לזהות המתקשר עם החקלאים, רוי רום קווי חלוקה ולא רוי רום שיווק, וכי עסקת המכירה של הסחורה ליסור הייתה עסקת אמת, שמטרתה הייתה להימנע מקשר עסקי ישיר בין רוי רום שיווק לרוי רום קווי חלוקה - קשר שהיה מאפשר לשי, בעליה של רוי רום שיווק, לקזז כספים שהמשיבים היו חייבים לו מעניינים אחרים מתוך הסכומים המגיעים לרוי רום קווי

חלוקה, או שנוצר למטרה אחרת והיא התמודדות עם פערי המחירים שבהם רכש שי את הסחורה מהמשיבים לעומת מה שהיה מוכן לשלם למאמון ועוד סיבות אפשריות. מכל מקום, עמדת המשיבים היא והייתה כי מדובר במהלך עסקי אמיתי לכל דבר. אי פרעון השיקים מצד יסור ומאמון הוא אכן זה שהביא לכך שרוי רום קווי חלוקה לא יכולה הייתה לפרוע את השיקים שנתנה לחקלאים, וכן לשלם להם תמורת הסחורה שלא ניתנו עבורה שיקים.

24. בסיפור המעשה חמש דמויות מפתח: שלושת המשיבים, ניר, שמעון, וצביקה ולצדם מאמון, שפעל באמצעות חברת יסור, ושי, מנהלה של רוי רום שיווק, רוכשת הסחורה, ומי שמכר לניר את חברת רוי רום קווי חלוקה. העד המרכזי מבחינתה של המבקשת הוא מאמון, מי שהיה שותף לחלק השני של המאורעות והיה מתווך אמיתי או ב"כאילו" בין רוי רום קווי חלוקה והמשיבים לבין רוי רום שיווק ושי, כאשר המחלוקת הבסיסית בעיקרה היא, כאמור, בשאלה האם פעולת ה"תיווך" של מאמון במכירת הסחורה כך שזו נמכרה מרוי רום קווי חלוקה ליסור ומיסור לרוי רום שיווק הייתה עסקה אמיתית ששיקפה מהלך עסקים תקין מתוך שיקולים לגיטימיים או שהיא חלק מתכנית המרמה שנועדה ליצור מצג שווא של עסקה אמיתית אך שימשה בפועל כאמצעי להברחת הכספים שהתקבלו מרוי רום שיווק לכיסיהם של המשיבים במזומן או למקומות אחרים. ההכרעה בשאלה זו מקרינה מטבע הדברים גם על ההתנהלות של המשיבים בחלק הראשון - מערכת היחסים בינם לבין החקלאים.

הגרסאות השונות

25. מאמון מסר מספר הודעות כאשר בראשונות תאר את הדברים כפי שתארו האחרים - כהסתבכות עסקית הנובעת מכך שלא שילם למשיבים ולקווי חלוקה את התמורה עבור הסחורה שקנה מהם ומכר לרוי רום שיווק. המפנה בגישתו של מאמון התרחש במהלך גביית הודעתו מיום 4.11.15. ה'מהפך' בגרסה נלמד מתוך ההודעה וכן ממזכר שנערך במקביל על ידי החוקר אלון חבר. לפי המזכר בשלב כלשהו במהלך החקירה ביטא מאמון את רצונו לספר את האמת ושוחח עם ראש המפלג. לאחר אותה שיחה נגבתה ממאמון גרסה שונה לחלוטין מגרסתו הקודמת אשר למעשה מבססת במידה רבה את האמור בכתב האישום. מפאת חשיבותם של דברי מאמון החל מאותו שלב אביא אותם כמעט באופן מלא:

"הערת חוקר: הוצאתי את החשוד לסיגריה וקפה ולאחר מכן חזרנו לחדר חקירה. החשוד אומר: אני רוצה לספר את כל האמת.

אני מסביר לחשוד כי גם אם הוא מספר את האמת אני לא מבטיח לו שאני משחרר אותו אלא רק יכול לומר לו שזה יכול לקצר לנו את ימי החקירה בעניינו.

ש. ספר לי איך התחיל כל הסיפור של העוקץ ומה המעורבות שלך?

ת. שמעון ניר וצביקה התחילו את העבודה מול החקלאים בצפון הארץ וקנו מהם סחורות והתחילו להביא לשי זקן את הסחורות. הם עבדו תקופה מסוימת מול החקלאים בצפון ואני לא הייתי מעורב בזה בשלב הזה.

בתחילת חודש יולי שמעון וניר פנו אלי ואמרו לי שהם רוצים להעביר את הסחורה שקנו מחקלאים בצפון שהעבירו לשי על השם שלי בכרססת אצל שי זקן. הם ביקשו ממני שאקח את השיקים משי זקן עבור אותה סחורה תפרוט את הצ'קים ותעביר לנו את הכסף ואת העמלות שהם ישלמו. שאלתי את שמעון וניר למה אתם צריכים אותי ואז שמעון אמר לי שהם חייבים כסף לחקלאים בצפון ועכשיו הם יודעים שהסחורה אצל שי ואז אותם חקלאים יגיעו לשי וייקחו ממנו את הכסף שלהם ולכן הם רוצים

שזה יעבור דרכי וכך אני אמשוך את הכסף משי ואעביר לשמעון וניר את הכסף ואז אם החקלאים יבואו לשי שי יגיד להם שזה לא הסחורה של ניר אלא של מאמון. אני הבנתי שיש עוקץ וכל הכסף הזה והסיפור הזה היה בשישה או שבעה ימים. ואז שמעון וניר העבירו אצל שי זקן חלק מהסחורה של החקלאים על שמי בסביבות 1,800,000 ₪. לאחר מכן ניר ושמעון אמרו שיש אצל שי זקן צ'קים עבור הסחורה שלי. בהתחלה קיבלתי משי 2 צ'קים על סך 45,000 ו- 65,000 הלכתי עם שמעון וניר לצ'ינג' של אדיר בתלפיות. שמעון וניר חיכו בחוץ. אני הבאתי לאדיר את הצ'קים שהיו דחויים ואדי הביא לי צ'ק מזומן בסכום של הצ'קים פחות העמלה שלו. לאחר מכן יצאתי מהצ'ינג' ניר ושמעון חיכו לי בחוץ ונסענו לבנק הפועלים עם ההונדה של שמעון טובול. שם נכנסתי לבנק ופדיתי את הצ'ק של אדיר קיבלתי את הכסף ולאחר מכן יצאתי מהבנק והבאתי לניר ושמעון את הכסף. מהכסף הזה לא קיבלתי כלום. לאחר מכן ניר ושמעון יצרו איתי קשר ואמרו לי שיש צ'קים אצל שי בסך בערך 1,500,000 ₪ ושאני אלך לקחת את הצ'קים. הלכתי לשי והוא נתן לי את כל הצ'קים בערך 10 צ'קים על סך של 150,000 ₪ כל צ'ק.

...

באותו יום שקיבלתי את הצ'קים משי זקן הלכתי לאחר מכן לצ'ינג' של כפיר בתלפיות. הבאתי לו משהו כמו 10 צ'קים של 150,000 ₪ כל אחד. כל הצ'קים היו צ'קים דחויים למעט צ'ק אחד שהיה מזומן וקיבלתי באותו יום מכפיר את ה-150,000 ₪ פחות העמלה שהוא לקח. העברתי בהעברה בנקאית לחשבון של ניר 100,000 ₪ מתוך מה שקיבלתי מכפיר. התכנון היה של שמעון היה שייכנס כסף לחשבון שלהם בהעברה בנקאית. כמה ימים אחרי נתתי לניר ולשמעון 28,000 ₪ מתוך הכסף שקיבלתי מכפיר ו- 20,000 ₪ נשארו אצלי. הם רצו את הכסף הזה ואני אמרתי להם שהשתמשתי בכסף הזה. אני קיבלתי מכפיר פירוט במסמך של כל השיקים של ה-150,000 ₪ שהבאתי לו וידעתי מתי כל צ'ק אמור להיפרע. אני הראיתי לניר ושמעון את המסמך הזה והם רשמו אצלם את כל התאריכים של הצ'קים. בכל תאריך של צ'ק שנפרע הייתי הולך לצ'ינג' של כפיר ומקבל את הכסף מכפיר ולאחר מכן באותו יום הייתי הולך לשוק הסיטונאי בגבעת שאול ומביא לניר ושמעון את הכסף. מהכסף הזה לא קיבלתי כלום. כל מה שכפיר היה נותן לי הייתי מעביר לשמעון וניר. אני הוצאתי חשבוניות על החברה שלי לשי זקן והוא הוציא את הצ'קים שאמרתי לך. אני רוצה לציין בהתחלה כשמעון וניר הציעו לי שהסחורה שלהם תירשם על שמי אצל שי זקן אני אמרתי להם שיש לי מינוס בסביבות 50,000 ₪ אצל שי זקן ואז הם אמרו לי אל תדאג אנחנו נסגור לך את החוב. באותו זמן בהתחלה שישבתי עם שמעון וניר על העניין הזה הם ביקשו ממני שאני ארשום להם צ'קים בסכום כולל של 2,000,000 ₪, צ'קים של החברה שלי. אני אמרתי להם שהחשבון מוגבל והם ידעו את זה. הם אמרו שהם רוצים כאילו להראות לחקלאים שהם מכרו את הסחורה לבנאדם והוא חייב להם את הכסף הזה והנה אפילו חזרו לו הצ'קים. ניר ושמעון אמרו לי שהם יפקידו את הצ'קים האלה בכדי להראות שצ'קים חזרו וככה יהיה להם מה לומר לחקלאים שיש להם חוב גדול ושלא משלמים להם... אני שמעון וניר ישבנו על עניין הצ'קים שמסרתי להם ושמעון וניר אמרו לי אלו תאריכים לרשום על הצ'קים.

אני יודע ששמעון וניר חייבים לשי כסף. שמעון חייב לשי מעל 400,000 ₪ וניר חייב לשי מעל 200,000 ₪. ניר ושמעון אמרו לי ששי הוריד להם את החוב שלהם כלפיו מהסחורה שהם העבירו לו מהחקלאים בצפון. אני לא יודע איך בדיוק הוא הוריד להם את החוב מהסחורה.

ש. ספר לי מה המעורבות של צביקה בסיפור העוקץ לפי מה שאתה יודע?

ת. צביקה, ניר ושמעון שותפים לעוקץ הזה. התוכנית שלהם הם שבהתחלה הם השיגו כסף למימון העוקץ אני לא יודע מאיפה ואז הם התחילו לתת צ'קים שנפרעו לחקלאים ולאחר מכן צ'קים דחויים ועולים בסכום של הצ'קים.

ש. מאיפה אתה יודע על התוכנית הזאת?

ת. צביקה שמעון וניר דיברו על התוכנית הזאת לידי ברגע שהתחילו את קניית הסחורות מהחקלאים. זה היה בחודש שלישי או רביעי השנה 2015 ואז הפסקתי למה בתקופה הזו אין לי סחורות. ואז שמעון התחיל לתכנן את העוקץ ואמר שצריך להשיג כסף ולהתחיל לעבוד בכסף ובצ'קים שיפרעו ... ואז שמעון התקשר אלי לפלאפון שלי ... ואמר לי שהוא רוצה דחוף לדבר איתי על משהו. ואז אני הגעתי לשוק זה היה בחודש ששי השנה 2015. פגשתי את שמעון וניר והם ביקשו ממני להעביר את הסחורות של החקלאים בצפון שהגיעו לשי על השם שלי מאחר והצטברו להם חובות אצל החקלאים בצפון... מי שאמר לי לומר לשי שהסיבה שהסחורה עוברת על שמי זה מאחר וניר ושמעון לא מצליחים לפרוט את הצ'קים של שי בצ'ינג'ים זה שמעון טובול.

לאחר שאמרתי לשי את זה הוא אמר לי שאין לו בעיה והעביר חלק מהסחורה של ניר על השם שלי בכרססת שלי. אני לא יודע אם שי ידע את הסיבה האמיתית ואם כל זה היה בשביל שהסחורה תעבור אלי ... אני רוצה לציין כי באותו יום שמסרתי לשמעון וניר את הצ'קים הגדולים על סך 600,000 ₪ ו5 צ'קים על סך 300,000 ₪ שמעון וניר אמרו לי כי הם יפקידו 2 צ'קים ואז הצ'קים יחזרו וניר יתקשר אלי וידרוש את הכסף ויעני יאיימו עלי. ובאמת לאחר שהפקידו את שני הצ'קים ממה שמסרתי להם והצ'קים חזרו התקשר אלי ניר ואמר לי שחזרו הצ'קים ושהוא רוצה כסף לחקלאים ושאל מתי אני מביא לו ואני אמרתי תן לי קצת זמן תחכה לכסף שלך... ש. האם לאחר הסיפור עם חסן נפגשת עם ניר ושמעון?

ת. כן אני נפגשתי עם שמעון ניר וצביקה בשוק הסיטונאי. שמעון אמר לי שהוא צריך ללכת למשטרה. לא אמר לי למה. לפני שנעצרתי במוצ"ש התקשר אלי ניר ואמר לי שהוא רוצה לעשות תצהיר אצל עו"ד שאני חייב לו כסף. אמרתי לו שמחר אני לא יכול ושלדבר יום שני אבל אנחנו כבר נעצרנו. לפני זה ניר ביקש ממני לעשות כמה פעמים תצהיר ואני לא רציתי לעשות את זה כדי שאני לא אהיה חייב וסתם אסתבך.

ש. האם ניר אמר לך למה הוא רוצה לעשות תצהיר כזה אצל עו"ד?

ת. כן הוא אמר לי שהוא רוצה להראות למשטרה במידה וייעצר או שיזמנו אותו לחקירה שאני חייב לו כסף.

ש. האם צביקה דיבר איתך על העוקץ?

ת. צביקה לא דיבר איתי אבל הוא היה שותף על העוקץ הזה. צביקה לא רצה לעשות פעולות לידי אני לא יודע למה..."

26. בהמשך ההודעה נשאל מאמון לגבי הכספים וחזר על כך שקיבל סכום של 20,000 ₪ מפרטת השיק הראשון. הוא הוא הוסיף כי העביר את שאר הכספים לניר בפגישה שהתקיימה ביום ששי שלפני ראש השנה (המדובר ב-11.9.15) ברמת אשכול שבה השתתפו מאמון, ניר, צביקה ושמעון.

27. אותו אירוע ביום 11.9.15 נזכר גם בהודעה מאוחרת יותר ביום 9.11.15, שבה מסר מאמון על שיחה באותו יום בנוכחות צביקה. באותה שיחה ניר ושמעון מסרו לו כי הם רוצים להחזיר את הכספים לחקלאים.

28. חיזוק נוסף לעצם נוכחותו של צביקה באותה פגישה נלמד מהודעתו של ניר מיום 9.11.15, שבה הוא מאשר את נוכחות צביקה באותה פגישה אך טוען כי השיחה הייתה אודות החוב שמאמון חייב לניר (ש' 74). ההשתתפות של צביקה באותו מפגש נלמדת לגישת המבקשת גם ממחקרי תקשורת שבהם מוקמו כל המשיבים באיזור רמת אשכול

באותו זמן.

29. לצד גרסתו של מאמון לגבי האירועים תומכת המבקשת את טענותיה למעורבותו של צביקה מחקירה או תשאול שנערכו לאדם בשם בועז אמניאן (להלן: בועז), שהוא חבר משותף של צביקה וכן של אדם בשם שאול מלול (שבו נדון בהמשך). מתוך התמליל נלמד כי בועז שמע מצביקה על רעיון העוקץ וכי צביקה הציע לו להצטרף. הוא מתאר את התוכנית לעניין הרכישה והצ'קים ומזכיר את צביקה כ"מוח" (עמ' 11 לתמליל).

30. אחת מדמויות המפתח היא כאמור שי זקן. שי נחקר כחשוד ונגבו ממנו מספר הודעות. הוא תיאר את מכירת חברת רוי רום קווי חלוקה לניר תמורת 50,000 ₪ תוך שציין כי ניר התחייב להחליף את השם. עוד הוא מזכיר בהודעה הראשונה כי ניר היה חייב לו סכום של 300,000 ₪ עד 350,000 ₪ וכי סכום החוב כוסה למעט יתרה של 120,000 ₪. שי הסביר את קריסתו של ניר בכך שמאמון שרכש ממנו סחורות לא שילם תמורתן. בהודעתו האחרונה של שי מיום 8.11.15 הוא אישר ש"הוריד לניר את החוב" מתוך כספי "הסחורה של החקלאים בצפון". בהודעה נוספת מיום 9.11.15 נותן שי זקן פירוט לגבי הצ'קים שנתן למאמון בכדי שיפרוט אותם בצ'ינג' - 8 שיקים על סך 150,000 ₪ כל אחד:

"אני זוכר שהיו 8 צ'קים של 150,000 ₪ כל אחד שנתתי למאמון עבור הסחורה שהוא הביא לי מהסחורה של ניר ושמעון חברת רוי רום קווי חלוקה. מתוך השמונה צ'קים שני צ'קים לא שולמו מאחר ולא הייתה חתימה על הצ'ק. צ'ק אחד ניתן לניר על סך 150,000 ₪ לטובת עוז דגים. נתתי למאמון 2 צ'קים על סך 150,000 ₪ שהוא לקח אותם והיה אמור לפרוע אותם בצ'ינג'. היו גם 3 צ'קים דחויים על סך 150,000 ₪ כל אחד שאני הפקדתי אותם בצ'ינג' של כפיר. אני אמרתי לכפיר לא לתת למאמון את הכסף מאחר והכסף הזה מגיע לחברה כדי לכסות כרטסות פתוחות. ואז כשהגיע יום הפרעון של הצ'ק הראשון מתוך השלושה שהפקדתי בצ'ינג' של כפיר שלחתי את הילד שלי ששמו ... לצ'ינג' של כפיר לקחת את הכסף. ה[שם הילד] קיבל מכפיר בסביבות 100,000 ₪ ואז ... העביר לי את הכסף. אני סגרתי עם ה 100,000 ₪ את הכרטסות הפתוחות של שמעון צביקה שרשומים באותן כרטסות לקוחות... לאחר מכן שלחתי את אחי דרור לצ'ינג' והוא לקח מכפיר גם בסביבות 100,000 ₪ עבור 3 צ'קים שהפקדתי בצ'ינג' על שם מאמון. את הכסף שדרור הביא מהצ'ינג' סגרתי את אותן כרטסות של שמעון וצביקה בנימין שרשומים אצלי גם כלקוחות. .. אני לא יודע בדיוק כמה כסף בסופו של דבר לקחתי מהפרעון של שלושת הצ'קים בסך 150,000 ₪. אני יכול לבדוק את זה לפי הכרטסות של שמעון וצביקה שם סגרתי את החובות שלהם כלפי בכסף הזה...

אלו כרטסות על צביקה ושמעון ששם רשומים הסחורות שהם קנו ממני גם בזמן שהם סיפקו לי סחורות של החקלאים מהצפון ... ואז כשהם התחילו לקנות את הסחורות של החקלאים בצפון צביקה ניר ושמעון סגרו איתי שברגע שאני אשלם למאמון את הכסף בצ'קים עבור אותם סחורות של החקלאים בצפון אני אשתמש בכסף הזה לאחר שאקח אותו מהצ'ינג' לצורך סגירת אותן חובות שהיו להם כלפי כלקוחות באותו זמן. ואז אני לקחתי את הכסף של פרעון הצ'קים שהבאתי לצ'ינג' שהיו רשומים על שמו של מאמון וסגרתי עם הכסף הזה את החובות של שמעון וצביקה בכרטסות שלהם...

ש. מי יודע שאתה סגרתי עם הכסף שלקחת מהצ'ינג' שח כפיר לאחר שנפרעו הצ'קים על שם מאמון וסגרתי עם הכסף הזה את החובות בכרטסות של שמעון וצביקה.

ת. הם בעלי הכרטסות שמעון וצביקה. אני ידעתי אותם.

ש. למה אמרת לכפיר בעל הצ'ינג' לא לתת למאמון את הכסף עבור אותן 5 צ'קים שהופקדו על שמו

של מאמון בצ'ינג'?

ת. כי הכסף הזה אמור לחזור לכרטסות הפתוחות של שמעון וצביקה בנימין."

31. המבקשת נסמכת, באשר לטענותיה למצגי השווא כלפי החקלאים בדבר הזיקה בין רוי רום קווי חלוקה לבין שי ורוי רום שיווק, על הודעות שונות של החקלאים ולפיהן צביקה היה זה שעשה את העסקים עמם מטעם קווי חלוקה, עניין שלגביו אין לכאורה מחלוקת. בהתייחס לטענה כי מי שביקש מצביקה לשוחח עם שי שוחח למעשה עם ניר שהציג עצמו כ"שי" נשענת הטענה על הודעתו של חסן אבו סאלח (להלן: חסן).

32. חסן הוא מנהלה של אגודת הקירור מג'דל שנותנת שירותי קירור, מיון ושיווק לתפוחי עץ ודובדבנים. הוא מתאר כי התקשר אליו בחור בשם צביקה, הגיע אליו למשרד וישב איתו. צביקה, כך חסן, הציג את עצמו כמי שעובד בחברת רוי רום מירושלים ומסר לו מספר טלפון וכן מספר טלפון של ניר שהוא 'בעל הבית'. עוד אמר לו צביקה שאותה רוי רום יושבת בתוך חנות מס' 4 בשוק הסיטונאי (כתובתה של רוי רום שיווק) והציע לרכוש ממנו תפוחים. חסן מציין כי הוא חיפש את מספר החברה של רוי רום ומצא את המספר (שהיה מספר החברה של רוי רום שיווק) וברר כי מדובר בחברה פעילה. יחד עם זאת חסן מבהיר כי "צביקה אמר לי בפגישה הראשונה שהם שתי חברות רוי רום שיווק בע"מ ורוי רום קווי חלוקה" (ש' 31). בשלב מסוים התבקש חסן לשנות את פרטי הרוכש מרוי רום שיווק לרוי רום קווי חלוקה באותה כתובת וצביקה מסר לו את מספר הח"פ הנכון, והסביר לו כי רוי רום קווי חלוקה עובדת בשיטת הקומיסיון ומעבירה את הסחורה לרוי רום שיווק.

33. בהמשך ההודעה של חסן פורטו האירועים לאחר שהשיקים התחילו לחזור. הוא מציין כי הגיע לירושלים ומצא את צביקה וניר יושבים בחנות של רוי רום שיווק הסיטונאי. לדבריו ניר אמר לו שהשיקים חזרו בגלל סוחר מהשטחים ששמו מאמון אדעיס שהיה אמור להעביר להם סכום גדול בסביבות 2,000,000 ₪ אבל מסר צ'קים שניר הולך מיד להפקיד בבנק. חסן מספר שבדק את מספר החשבון שממנו נמשכו השיקים וגילה כי מדובר בחשבון מוגבל. עם זאת מתוך עדותו של חסן עלה בבירור פעם נוספת שצביקה אמר לו ששי הוא בעל הבית של רוי רום שיווק וניר של רוי רום קווי חלוקה (ש' 115-116).

34. אשר להתקשרות אל אדם בשם שי העיד חסן אבו סאלח את הדברים הבאים:

"בתחילת יוני אני דיברתי עם צביקה בטלפון ואני אמרתי לצביקה שהתנאים של התשלומים לא מקובלים עלינו. לא עלי ולא על הוועד ואז צביקה ביקש שאדבר עם שי שהוא בעל הבית ומסר לי את מס' הטלפון 054-9211342 ואני התקשרתי אליו מהפלאפון שהיה לי מהעבודה בבית הקירור... באותו רגע שאלתי מה שלומך שי והבנאדם ענה לי בסדר ואני אמרתי לו לגבי הנושא של התשלומים ישירות ושזה לא מקובל ורוצים בטחונות. ושי הבטיח לי שישלחו לי צ'ק בטחון על סך שלוש מאות אלף שקל... אמרתי לשי שגם הוועד שלי מאוד מודאג והוא אמר לי אני אדבר איתם תן לי את המס' טלפון ואני מסרתי לו את מס' הטלפון של אחמד אבו סאלח ושי התקשר אליו לאחמד אבו סאלח ולאחר מכן חזר אלי לטלפון מאותו מס' 054-9211342 והזדהה בשם שי ואמר לי שהוא דיבר עם אחמד... באותו חודש יוני אני התקשרתי ל 054-9211342 מס פעמים ואותו שי כל הזמן היה עונה ומזדהה בשם שי..."

35. אייזיק אברהם, חקלאי נוסף מסר בהודעתו כי הוא מגדל פירות וכי בחודש מאי בשנת 2015 הגיעו אליו ניר וצביקה בנימין והציגו את עצמם בשם "רוי רום קווי חלוקה בע"מ מירושלים, הם אמרו שהם באו משי זקן. ניר אמר שאלו שני הילדים של שי זקן ששםם רוי ורום".

36. פואד אלשאער הוא חקלאי נוסף שנחקר. בהודעה שהוא מסר הוא תאר כי מי שהגיע אליו הוא צביקה שהציג בפניו את שתי חברות רוי רום - האחת שבעליה הוא ניר בנימין והשנייה שבעליה הוא שי זקן וכי צביקה, אח של ניר, הוא "עובד בכיר שעובד בשביל שתי החברות...".

הטענות

37. על יסוד הראיות כפי שפורטו לעיל רואה המבקשת את צביקה כשותף מלא לעבירות המרמה וכמי שנטל חלק בתכנון, בחלק מהביצוע וגם היה אחד הנהנים מהרווחים שהפיקו שלושת המשיבים. בנוסף טוענת המבקשת כי היותו של צביקה בחזית המגעים מול החקלאים מלמדת על חלקו במערך הכולל של תוכנית ה'עוקץ' וביצועה.

38. הסנגור התמקד כאמור בחלקו של צביקה באירועים והוא ביקש להראות כי אף שהמבקשת והמשטרה ניסו לקשור את צביקה אליהם אין ראיות, להבדיל מרכילות, שמבססות כי צביקה היה חלק מהתוכנית או מביצועה ולמצער חלקו מינורי ואינו קשור למרמה. כל שניתן לומר על צביקה הוא כי לכל היותר ידע על הדברים אך בוודאי לא היה שותף להם.

39. בא כוחו של צביקה אינו מתעלם מעדותו של מאמון אלא שהוא מציע לראות את הדברים כפי שהובאו לעיל באופן זהיר. הוא מפנה תחילה לכך שגרסאותיו של מאמון שונו וכי נמסרו לפני אותה הודעה 4 הודעות קודמות שבהן נתן גרסה מכחישה ולא מפלילה. בכל מקרה גם בגרסה המפלילה של מאמון אין למעשה הפללה של צביקה שכן על אף שמאמון אומר בתחילה כי כל השלושה יזמו וביצעו את העוקץ ואף מזכיר את צביקה בשמו, הרי שבתיאור הפרטים שהוא נותן הוא מתייחס תמיד לניר ולשמעון ולא לצביקה. בחינת האזכורים שבהם מוזכר צביקה בדברי מאמון מלמדת אפוא כי לא נטל חלק בתוכנית ולא מילא כל תפקיד פעיל.

40. באשר למפגש ברמת אשכול טען הסנגור כי אין עדות על כך שהעביר כספים לצביקה ואין ללמוד מעצם נוכחותו של צביקה בפגישה על מודעותו למה שאירע לפניה או לכך שגם אם הוא מודע לדברים נטל בהם חלק. מכל מקום טענת הסנגור היא כי גם לפי ההודעות שנתן מאמון צביקה לא השתתף בפניה אליו, בגיוס, בתכנון, לא מסר לו שיקים ולא קיבל ממנו דבר. עדויות נוספות שאליהן הפנה הסנגור (של שי זקן, אליהו מטלוב, אירית יששכר) אף הן אינן מלמדות על זיקה של צביקה למה שהתרחש במערכת היחסים הכספית להבדיל מהקשר בינו לבין החקלאים.

דין והכרעה

41. לאחר שבחנתי את הראיות השונות הגעתי לכלל מסקנה כי קיימות ראיות לכאורה לביצוען של עבירות קבלת דבר במרמה על ידי צביקה אך עוצמת הראיות לגבי מוגבלת וכן חלקו במעשי המרמה קטן לכאורה משל האחרים.

42. כאמור, העדות המרכזית התומכת באישום הראשון היא גרסתו המפלילה של מאמון, שמתארת בפרוטרוט את התוכנית ואת הביצוע. ציטטתי בהרחבה את הדברים לעיל. מתוך הדברים נלמד כי מאמון קושר בין צביקה לבין מסכת מעשי המרמה ורואה אותו חלק מהשלשה שהגו וביצעו את תוכנית העוקץ. הוא מזכיר את צביקה בשמו ואף מציין כי השלושה דיברו על התוכנית לידו. יחד עם זאת, כפי שטען הסנגור, כאשר בוחנים את הפרטים השונים ואת המעשים שעשה כל אחד, לאור התיאורים שנתן מאמון בהודעתו למדים כי הוא אינו מפרט דבר לגבי צביקה. לא זו אף זו. כאשר הוא נשאל ישירות לגבי חלקו של צביקה הוא משיב שלצביקה לא היה מגע עמו וכי אינו יודע למה. מכאן שאף שצביקה נקשר על ידי מאמון לקשר הפלילי, העדות אינה מפרטת את חלקו. כאן המקום להדגיש כי מאמון פרש גרסה מלאה על מה שאירע לאחר שהחליט לספר את האמת לשיטתו ולצד הדברים שייחס לניר ולשמעון בפירוט רב, הוא נזהר מלייחס מעשים קונקרטיים לצביקה ויש לתת לכך משקל משמעותי ולגרוע מהמשקל שיש לייחס לאמירות הכלליות שאמר מאמון בקשר לשלושה.

43. עם זאת, קיימת עדות נוספת, עדותו של שי, שתומכת בגרסה המפלילה את צביקה. גרסה זו מתייחסת לשימוש שנעשה בכספי המרמה לכיסוי חובותיו של צביקה כלפי שי וזאת בידיעתו של צביקה. עדות זו מעמיקה במידה מסוימת את מעורבותו של צביקה למצער בכל הנוגע להנאה מאותם כספים שיועדו למאמון ושימשו לבסוף את צביקה ואת מי מהאחרים.

44. איני סבור כי הדברים שאמר בועז והוקלטו, אף שיש בהם לתמוך בתיאוריה כי צביקה קשור לקשר הפלילי מספיקים כדי לבטל את הקשיים שעולים מתוך גרסת מאמון לגבי חלקו של צביקה.

45. אשר לחקלאים - גם כאן קיימות ראיות בגוונים ובכיוונים שונים ומתוך ההודעות נלמד כי צביקה הקפיד למסור על קיומן של שתי חברות שאחת מהן של שי והשנייה של ניר. יחד עם זאת, קיימות עדויות, כפי שפירטה באת כוח המבקשת בדבר יצירת מצג לפיו צביקה פועל עבור שתי החברות וכי יש קשר בין החברות באופן שהטעה את החקלאים לחשוב כי מדובר לפחות בחברות קשורות. כמו כן הודעתו של חסן אבו סאלח תומכת בטענה כי צביקה וניר יצרו מצג כי שי הוא המשוחח עם חסן ועם אדם נוסף אף שמי ששוחח והתחזה לשי היה ניר (לעניין זה נשען האישום גם על תפיסת אותו מכשיר טלפון, שזה מספרו, ברשותו של ניר כעולה ממזכר אלון חבר).

46. לסיכום, קיימות ראיות לכאורה בעוצמה רבה יותר בכל הנוגע למצגים שהוצגו כלפי החקלאים, בדבר הקשר בין רוי רום שיווק לרוי רום קווי חלוקה ועל החוסן הכלכלי של רוי רום קווי חלוקה, אם כי גם כאן יש עדויות המצביעות על כך שצביקה עמד על ההבחנה ביניהן. בנוסף, קיימות ראיות לכאורה לכך שצביקה וניר גרמו למתקשרים למספר הטלפון שמצדו השני השיב ניר לחשוב שהם מדברים עם שי. אשר למעורבותו של צביקה במסכת מעשי המרמה הקשורים לכספים, למצג כי מדובר בהסתבכות עסקית 'רגילה', הרי שהראיות לכאורה הן בעוצמה נמוכה, אף שיש ראיות בעוצמה מספקת לכך שצביקה נהנה מהכספים וככל הנראה היה מודע להתרחשויות.

האישום השני

תמצית הנטען בכתב האישום באישום השני

47. האישום השני עוסק באירועים מחודש יוני 2015 ומתייחס לשמעון וצביקה. לפי הנטען ניכו השניים שיקים של חברת רוי רום קווי חלוקה אצל נותן שירותי מטבע בשם שאול מלול (להלן: מלול). כתב האישום מתאר כי בתאריך 10.6.2015 ניכו השניים אצל מלול שיק לפקודת שמעון בסכום של 46,570 ₪ וכן שיק נוסף בסכום של 46,500 ₪. מלול שילם להם את תמורת השיקים וזאת לאחר שצביקה, שלו היכרות קודמת עם מלול, אמר לו שהוא ערב לשיקים.

48. יומיים או שלושה לאחר מכן פנו שמעון וצביקה למלול עם שיקים נוספים של רוי רום קווי חלוקה לפקודת שמעון לתאריכים מאוחרים יותר ביוזעם כי לא יהיה כיסוי לשיקים. מלול אמר לשניים כי אין לו כסף כדי לנכות את השיקים והלך עמם לנותן שירותי מטבע אחר, משה סימן טוב. סימן טוב הסכים לנכות את השיקים לאחר שמלול אמר לו כי הוא ערב לשיקים. גם שני השיקים האלה חזרו במועד הפרעון ומלול נאלץ לשלם לסימן טוב את תמורתם. כתב האישום מתאר שיק נוסף על סך 42,000 ₪ שאותו מלול ניכה וכן שיק נוסף על סך של 42,000 ₪ שאותו ניכה סימן טוב, וכן מספר שיקים נוספים שנוכו.

49. כאשר השיקים כולם חזרו פנה מלול לניר ולשמעון ואמר להם כי ברצונו להגיש תלונה למשטרה. ניר איים עליו כי אם יעשה כן ישרפו לו את הרכב ושמעון הוסיף ואיים עליו כי הדבר עלול להביא לפגיעה בחייו, בילדתו וברכושו.

50. אשר לצביקה, שגם אליו פנה מלול ואמר לו על רצונו להגיש תלונה במשטרה, הרי שצביקה השיב לו כי מבחינתו פנייה למשטרה היא "קו אדום" וכי אם כך יעשה - צביקה "יצא מהסיפור".

51. העבירות המיוחסות לצביקה באישום זה הן עבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וכן עבירה של שיבוש מהלכי משפט. לניר ולשמעון מיוחסת עבירה של סחיטה באיומים לצד עבירות המרמה.

הראיות

52. יריעת המחלוקת בכל הנוגע לחלקו של צביקה באישום זה מתמקדת במעורבות שלו בפריטת השיקים השונים אצל מלול.

53. הנטען בכתב האישום נסמך על גרסתו של מלול. מלול תאר בהודעה מיום 26.10.15 כי הועסק כשכיר בצ'ינג' ברכס שועפאט. לדבריו בתשובה לשאלה האם הוא מכיר את שמעון הוא השיב: "כן, שהוא חתיכת גנב עקץ אותי והשאיר אותי עם חובות לאנשים ביחד עם צביקה בנימין". לאחר האמירה הכללית מתאר מלול כי שמעון הגיע אליו בתחילת חודש יוני עם צביקה וצביקה אמר לו שהוא ערב לצ'קים ושמעון הוא השותף שלו בירקות ופירות ויש להם קווי חלוקה. עוד הוא מציין כי צביקה אמר לו שהם מוכרים את הירקות לחברת רוי רום שיווק שבבעלות שי זקן וכי שי נותן

להם שיק דחוי. בהמשך אומר מלול כי שמעון הגיע אליו מספר פעמים לצ'ינג' עם שיקים של חברת קווי חלוקה וכאשר לא היה לו כסף היה הולך עם שמעון לצ'ינג'ים אחרים ופורט לו את השיקים. בתאריך 10.7.15 השיקים החלו לחזור ואז התקשר לצביקה ולשמעון שהבטיחו לו שהעניין יסודר.

54. בהמשך ההודעה הוא מפרט כי ברר לגבי חברת רוי רום וכי הוא הבין כי מדובר בחברה של שי שהיא "חברה טובה ואנשים ברזל", אלא שלאחר שהשיקים חזרו התברר לו שמדובר בעקיצה וכי אין מדובר בשיקים של רוי רום שווק או שי אלא של חברה אחרת. מלול הפנה בהודעתו את החוקרים לאדם בשם בועז אמיניאן שסיפר לו, לדבריו, כי שמעון, ניר וצבי אמרו לו שעשו עקיצה למלול.

55. עניין אחר שעולה מהודעותיו של מלול (הודעה מ- 27.10.15 ומ- 18.11.15) נוגע לשיחה בינו לבין צביקה. לדברי מלול אמר לצביקה שהוא מתכוון לפנות למשטרה. צביקה השיב לו שלא ילך למשטרה ובנוסף מסר כי "צביקה איים עלי בטלפון ואמר לי שאם אני אלך למשטרה זה אור אדום מבחינתו" בהודעה המאוחרת ובמוקדמת אמר ש"צביקה אמר לי מפורשות שאם אני הולך למשטרה אז הוא יוצא מהסיפור".

הטענות

56. המבקשת סבורה כי די בעדות מלול כדי לבסס את מעורבותו של צביקה בעבירות המרמה כלפיו, כאשר לעצם קיומו של היסוד הנפשי הדרוש לעבירת קבלת דבר במרמה טוענת המבקשת כי מודעותו לכך שהשיקים לא יכולו נלמדת מהמכלול האירועים באישום הראשון, שכן גם אם צביקה לא נטל חלק פעיל במרמה הוא היה מודע להתרחשותה, ולכך ששיקים המשוכים על חשבון הבנק של קווי חלוקה למועד המאוחר מיום 9.7.15 לא יפרעו.

57. בא כוחו של צביקה טען כי אין ראיה המערבת את צביקה עם נכיון השיקים שכן גם לפי הגרסה של מלול כל שהיה הוא ששמעון בא לנכות את השיקים וצביקה אמר שהיה ערב לפרטת חלק מהשיקים (כאשר אין מדובר בכל השיקים אלא רק בחלק מהם). מכאן שאין מדובר במשהו שצביקה קיבל במרמה. עוד הפנה בא כוחו של צביקה לכך שמעדות מלול עולה כי אין בה פירוט באשר למעורבות של צביקה למעט אותה ערבות וזאת למרות שמלול מייחס לצביקה את העוקץ כלפיו. הסנגור הפנה לדברים שאמר צביקה ולפיהם לא היה כלל בצ'ינג' של מלול עם שמעון וכי ביקש להתעמת עם מלול אך לא נענה. גם שמעון מסר בעדותו כי היה בצ'ינג' אצל מלול לבד. אשר להסתמכות על השיחה שקיים בועז עם המשיבים טען הסנגור כי אין מדובר בראיה עצמאית על קבלת הכסף אלא בשיחה שמתעדת רכילות ושמעות ורושם שקיבל בועז מהשיחה.

58. בכל הנוגע לעבירת שיבוש מהלכי משפט נטען כי תיאור העובדות אינו מקים עבירה שכן כל שנאמר הוא שפנייה למשטרה היא בגדר "קו אדום" וכי צביקה יצא מהתמונה אם תוגש תלונה משמע יפסיק להיות ערב ולכן אין מתקיימים יסודותיה של עבירה זו. עוד נטען כי צביקה כלל לא נחקר בקשר עם עבירה זו.

דין והכרעה

59. לאחר עיון בחומר הראיות ובטענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי קיימות ראיות לכאורה לקיומה של עבירת סיוע לקבלת דבר במרמה המתייחסת לחלק מהשיקים אך איני סבור כי התשתית הראייתית מספיקה כדי לבסס עבירות מושלמות של קבלת דבר במרמה, שכן על פני הדברים צביקה לא קיבל ממלול דבר אלא איפשר לשמעון לקבל. פריטת השיקים והניכיון נעשו על ידי שמעון והתמורה שולמה לו. צביקה אמנם הציג את עצמו כערב לשיקים ובכך סייע לשמעון בביצוע המרמה כלפי מלול ואף אפשר אותה, שכן ניכר כי אלמלא ערבות זו לא היה מלול מסכים לנכות את השיקים, אך איני סבור כי ניתן לייחס לו את העבירה עצמה אלא רק את עבירת הסיוע. בכל הנוגע ליסוד הנפשי מקובלת עלי עמדת המבקשת כי ניתן ללמוד ממכלול הראיות שהובאו בקשר עם האישום הראשון לכך שצביקה היה מודע למצבה של החברה, לשימוש שנעשה בשיקים שניתנו מריו רום שיווק ליסור, וכפועל יוצא מכך להיעדר כל אפשרות השיקים שנמסרים למלול ולאחרים לניכיון יפרעו.

60. מכאן לעבירת השיבוש, סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) קובע כי:

"העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לענין זה 'הליך שיפוטי' - לרבות חקירה פלילית והוצאתה לפועל של הוראת בית משפט."

אף שלכאורה באמירותיו של צביקה יש כדי למנוע או להכשיל חקירה פלילית, עבירת השיבוש חלה מקום בו מתקיים הליך קונקרטי שהנאשם מבקש לסכל או לשבש. ניתוח הדברים אינו מלמד בהכרח כי זה המצב במקרה שלפנינו ולא הוברר עד כמה בעת אמירת הדברים מודע צביקה לקיומה של חקירה מתנהלת או לכך שצפויה חקירה כזה והאם אין מדובר בניסיון מלהניא את מלול מלפנות למשטרה באופן ערטילאי (ר' רע"פ 7153/99 אלגד נ' מדינת ישראל פ"ד נה(5)729, 744 (2001) וניתוח יסודות העבירה שם). זאת ועוד, הדברים שאמר צביקה ניתנים לפירושים שונים ואינם חד משמעיים והספק פועל לטובתו. מכאן שאף אם ניתן להניח קיום ראיות לכאורה לביצועה של עבירה זו - עוצמת הראיות פחותה.

האישום הרביעי

תמצית הנטען בכתב האישום באישום הרביעי

61. האישום הרביעי עניינו אירועים הקודמים בזמן לאישומים הקודמים והוא מתייחס לחודש ינואר 2015. לפי הנטען בכתב האישום שמעון וצביקה זייפו פנקס שיקים של חברת "גבאי עזרא אברהם". יחד עם זאת, למרות האמירה הכללית מתיאור העובדות עולה כי הזיוף עצמו נעשה לכאורה על ידי שמעון שקיבל לידיו שיק של אותה חברה והדפיס פנקס שיקים זהים בצורתם, הממוספרים באופן שונה מהשיק המקורי. לאחר שבעלי החברה גילו כי הופצו שיקים מזויפים הם ביטלו אותם ואז פנה אליהם שמעון והבטיח כי לא יהיו יותר שיקים מזויפים.

62. בחודש מרץ 2015 ניכו שמעון וצביקה שיקים מתוך פנקס השיקים המזויפים אצל שלושה נותני שירותים מטבע שונים בידיעה כי השיקים מזויפים. שיקים אלה נמסרו לחיים איצ'ר נותן שירותי מטבע שפדה אותם באמצעות אדם

נוסף ומסר לצביקה כסף מזומן תמורת השיקים.

63. מספר ימים לאחר מכן פנה צביקה לאותו איצ'ר עם שיקים נוספים אך איצ'ר סירב לנכות אותם בנימוק ש"נגמר לו הכסף" והפנה את צביקה לנותן שירותי מטבע אחר, חיים בג'איו. שמעון פנה לאותו בג'איו וניכה ארבעה שיקים נוספים תוך שהוא מוסר לשמעון כסף מזומן תמורתם. השיקים לא כובדו.

64. העבירות שיוחסו לשמעון ולצביקה הן עבירות של זיוף מסמך, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה.

הראיות

65. כתב האישום נשען תלונתו של אהרן בר מימון לפיה מישהו זייף שיקים של החברה המשפחתית שלהם "גבאי עזרא". הוא תאר שיק שניתן לטובת חברת היסודים שלא היה מוכר לו והורה על ביטולו. למחרת ראה שוב שיק נוסף שלא הכיר וכך הלאה. אותם אירועים ארעו לפי ההודעה בחודש ינואר 2015. בהודעה נוספת מיום 17.5.15 הוא ציין כי פנה אליו אדם בשם שמעון טובול שהחל למכור לו סחורה ולאחר ששילמו לו בשיקים החלו להגיע חיובים משיקים מזויפים. לדבריו מר בר מימון הוא וחמיו צלצלו לשמעון שהודה ששיכפל את השיקים שלהם על סמך השיקים שקיבל. בהמשך הוא אמר: "הוא גם שלח אלינו לשוק שליח בשם צביקה שהתנצל בשמו ושינסה לשכנע אותנו לבטל את התלונה במשטרה".

66. חיים איצ'ר העיד על השיקים שניכה. בהודעה מיום 10.11.15 הוא תאר כי הוא מכיר את צביקה זמן רב וכי בתחילת חודש מרץ הגיע אליו והביא מספר שיקים. השיקים היו של עזרא גבאי מהשוק הסיטונאי. הוא לקח את השיקים ופרט אותם אצל צ'ינג' בשם רודה. כאשר צביקה הגיע עם שיקים נוספים הוא השיב לו שאין לו כסף ולאחר שצביקה התחנן, הוא שלח אותו לחיים ביג'ואי שיש לו צ'ינג'. צביקה הגיע אליו שוב לאחר מספר ימים עם שיקים נוספים של עזרא גבאי לתאריכים שנראו לו צמודים מדי וזה "הריח לו לא טוב". הוא התקשר לעזרא גבאי ואז התברר לו שהשיקים מזויפים. הוא מתאר כי בשל כך נאלץ לשלם לאותו רודה שמסר לו את השיק את הסכום ולאחר מספר ימים צביקה החזיר לו את הסכום ששילם.

67. בהודעה מיום 15.11.15 הוא פרט לגבי שני שיקים שקיבל המשוכים לכאורה מחשבון גבאי עזרא בבנק לאומי לטובת "ארי, נחמן ויהונתן". האחד על סכום של 36,500 ₪ והשני על סכום של 36,585 ₪. שיקים אלה נמסרו לו לדבריו על ידי צביקה. אחד השיקים נפרע אך האחר הוחזר על ידי הבנק. ההסבה על גב השיקים הייתה עם חותמת "ארי נחמן ויהונתן שיווק פירות וירקות בע"מ".

68. דבר הזיקה של השיקים המזויפים לצביקה נלמד גם מהודעתו של עזרא גבאי. הוא מתאר כי לאחר שהתברר לו שהופצו שיקים מזויפים שלו, צביקה התקשר אליו ואמר לו "אל תדאג הכל יהיה בסדר". נדבך נוסף הוא עדותו של אמיר זקן שקושרת בין השימוש בחותמת "ארי נחמן ויהונתן שיווק פירות וירקות בע"מ" לבין צביקה. בהודעתו מיום 11.11.15 הוא העיד על כך שהחותמת האמורה הייתה ברשותו של צביקה.

הטעות

69. עמדת המבקשת היא כי צביקה ביצע עבירות של זיוף, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה.

70. הסנגור טען כי חלקו של צביקה בנטען בכתב האישום הוא מזערי ומסתכם בכך שפרט שיקים מזויפים אך אין כל ראיה לכך שזיף. עוד סבר שלא ניתן ללמד דבר מכך שצביקה פנה למשפחת גבאי והתנצל בשמו של שמעון אלא ההיפך ההתנצלות יכולה ללמד שלא ידע שהשיקים מזויפים בעת שנמסרו לנותני שירותי המטבע. מכל מקום אין בהתנצלות המאוחרת כדי לדעת שבעת מסירת השיקים הוא ידע שהם מזויפים. הסנגור הפנה לכך שכתבי היד שעל השיקים השונים לא נבדקו ולא נחקרו המוטבים של השיק הראשון. הוא שלל גם את הטענה לקבלת דבר במרמה שכן איצ'ר אישר כי קיבל החזר על השיק הראשון.

דין והכרעה

71. בכל הנוגע לאישום זה מקובלת עלי עמדת הסנגור כי לא קיימת ראשית ראיה לכך שצביקה היה מעורב בזיוף השיקים ולכן אין ראיות לכאורה לגבי עבירת הזיוף. עם זאת, הראיות מלמדות שצביקה עשה שימוש במסמך מזויף - השיקים השונים - וכי היה מודע להיותם מזויפים. כך השימוש בחותמת 'ארי נחמן ויהונתן' שהייתה ברשותו של צביקה, לפי עדות אמיר זקן, מלמד על כך שהוא עשה שימוש בשיקים האלה וזאת לצד העדויות של נותני שירותי המטבע, שצביקה הגיע אליהם עם השיקים כדי לנכות אותם. אשר לשאלה האם די במה שהונח כדי לבסס את מודעותו לכך שהמסמכים מזויפים אני סבור כי מכלול הנסיבות מקים את הדרוש לשם כך. כך, צביקה הגיע עם שמעון והשיקים המזויפים, הוא היה מוכן לומר שהוא ערב להם ולאחר מעשה הבטיח שלא יזויפו שיקים נוספים. החותמת שלו שאפשרה את ההסבה והפדיון של השיקים שעה שלא ניתן הסבר לדרך הגעת השיקים לידי שמעון. אני סבור כי יש בכך כדי לספק את הנדרש לצורך קיום ראיות לכאורה לביצוע העבירות של שימוש במסמך מזויף. כפועל יוצא מכך קמות עבירות של קבלת דבר במרמה או למצער סיוע לעבירה זו בהנחה שהכספים שנתקבלו הלכו לשמעון ולא לצביקה.

האישום החמישי

72. האישום החמישי מתמקד בכספים שנתקבלו על ידי שלושת המשיבים בארבעת האישומים. לטענת המבקשת מדובר ברכוש אסור כהגדרתו בחוק לאיסור להבנת הון. המבקשת מייחסת למשיבים כולם העברת סחורה בהיקף של 2,340,000 ₪ לחברת רוי רום שיווק כאשר בפועל העברת הסחורה נרשמה כמכירה ליסור; בקשת השיקים ממאמון של חברת יסור לחברת קווי חלוקה בסכום של 2,100,000 ₪ על מנת לדמות מצב שקווי חלוקה זכאית לכספים אלה למרות שהיה ברור כי השיקים לא יכובדו ואינם משקפים עסקת אמת; הוצאת שיקים בסכום של 1,500,000 ₪ של חברת רוי רום שיווק כאשר תמורתם לא הגיעה למאמון או ליסור וחלק מהתמורה נמסר במזומן לשי ללא שניתן לה ביטוי.

73. בכל הנוגע לצביקה הטענה שבכתב האישום היא כי מתוך הכספים שזקן היה אמור להעביר לרוי רום קווי

חלוקה ונעשה לגביהם ניכיון, נפרעו חובות של צביקה לחברת רוי רום שיווק ולשי.

74. הסנגור טען כי אין כל ראיה לכך שהכסף שהושג בפעילות מושא האישום הראשון הגיע לצביקה. הוא הצביע על כך שלא נמצאו כספים ברשותו של צביקה בחשבוניותיו או בחשבוניתיה של אשתו והראיות שיש לכאורה על סגירתם של חובות פתוחים אצל זקן, מצביעות על כך שמדובר בסכומים פחותים בהרבה מהסכומים שנטען להם בכתב האישום.

75. אין צורך להרחיב בעניין זה שכן עדותם של מאמון וזקן מלמדת על כך שהכספים שהתקבלו שימשו גם לכיסוי חובות של צביקה כלפי שי וכך גם התיעוד על התקבולים כפי שהופיע בכרססת הנהלת החשבוניות של רוי רום שיווק. אמנם אין מדובר במלוא סכומי המרמה אך די במה שהוצג כדי לבסס שימוש באותם כספים אסורים לצורך פרעון חובותיו של צביקה כלפי שי כפי שפרט שי בעדותו ולצורך ענייננו לא נדרשת הגדרה מדויקת של הסכומים.

הראיות לכאורה - סיכום ביניים

76. ניתן לסכם ולקבוע כי קיימות ראיות לכאורה לטענות למרמה כלפי החקלאים באישום הראשון, ליצירת המצגים בדבר הקשר בין רוי רום קווי חלוקה לבין רוי רום שיווק, וזאת על אף שעוצמתן נפגעת בשם הבהרת השוני ביניהן. עוד קיימות ראיות לכאורה ליצירת המצג לפיו המשוחח עם החקלאים הוא שי בעוד שמי ששוחח בפועל הוא ניר. אשר לחלקו של צביקה בחלק האחר של המרמה, הסתרתה והניסיון ליצור מצג של הסתבכות עסקית, הרי שכאן עוצמת הראיות למעורבותו של צביקה פחותה. באשר לאישום השני קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירות סיוע לקבלת דבר במרמה ושיבוש מהלכי משפט אך בעוצמה פחותה. באישום הרביעי קיימות ראיות לכאורה לעבירה של שימוש במסמך מזויף וסיוע לקבלת דבר במרמה ובאישום החמישי קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון בכל הקשור לשימוש בכספים לכיסוי חובות של צביקה כלפי שי.

עילות המעצר

77. עמדת המבקשת היא כי קמות במקרה זה עילות מעצר של מסוכנות וכן חשש לשיבוש הליכי משפט וחשש הימלטות. אשר לעילת המסוכנות טענה באת כוח המבקשת כי מדובר בעבירות רבות של קבלת דבר במרמה מסוג כזה שמלמד על מסוכנות וזאת בשל מספר מרכיבים: מידת התחכום הגבוהה במעשים, מצגי השווא הרבים, הניסיון להסוות את המרמה כפעילות עסקית כושלת. המרכיב הנוסף הוא היקף הנזקים הגדול הנאמד במספר מיליוני שקלים, השיטתיות הנלמדת מפרק הזמן הקצר שבו בוצעו המעשים. המבקשת מפנה בהקשר זה לבש"פ 5431/98 **רוסלן פרנקל נ' מדינת ישראל** פ"ד נב(4) 268, 272 (1998) ולשורה של החלטות נוספות שלחלקן אתייחס להלן.

78. בהתייחסה לצביקה טענה המבקשת כי קיומו של עבר פלילי מגביר את המסוכנות וכן כי צביקה הפר לאחרונה הוראה חוקית בכך שבעת שאמור היה להימצא במעצר בית שהה מחוץ לבית תוך שהוא מנסה להציג מצג כי

ביקר בטר"ם (יצוין כי טיעון זה לא נזכר בבקשה המקורית אך אפשרתי למבקשת לתקן את הבקשה, להציג לסנגורו של צביקה את חומר החקירה ולאפשר לסנגור להשלים את טיעונו). באותו עניין הביא חומר החקירה להגשת כתב אישום כנגד צביקה על הפרת הוראה חוקית.

79. המבקשת הטעימה בהתייחסה לטענת השיהוי שהעלה הסנגור כי אינה סבורה כי היה שיהוי כזה שכן מדובר במהלך טבעי של פעולת חקירה, בדיקת חומרים ואיסוף חומר בטרם ביצוע הליך פוגעני של מעצר.

80. הסנגור טען כי אין קמה במקרה זה חזקה בדבר מסוכנות נוכח מהות העבירות ולכן הנטל להוכיח קיומן של עילות מעצר מוטל על המבקשת. המרמה הנטענת אמנם בסכומים לא מבוטלים אך אינה ברף הגבוה של עבירות מסוג זה, מידת התחכום אף היא אינה רבה במיוחד וככל שקמה מסוכנות היא בעוצמה נמוכה. הוא הפנה לכך שמידת מעורבותו של צביקה בעבירות פחותה וכן ציין כי צביקה מנהל עסק בשוק משך 20 שנה עובד מהנץ החמה ועד שעת לילה מאוחרת ומעולם לא דבק בו רבב בעסק שאותו הוא מנהל. הפעילות הנדונה בכתב האישום עניינה עסק שניהל אחיו, ניר, שצביקה סייע לו.

81. עוד עמד הסנגור על כך שבמהלך מעצרו של המשיב עד להגשת כתב האישום נטען כלפיו כי ביצע עבירה של סחיטה באיומים, דבר שהביא להסכמה מצדו לקבלת הערר על ההחלטה בדבר שחרורו בתנאים בשלב מוקדם יותר כאשר עתה התברר כי טענה לביצוע עבירה זו אינה נטענת כלפיו וכי מלכתחילה המצגים שיצרה המשטרה היו מטעים. בא כוחו של צביקה עמד גם על כך שאין דבר התומך בעילת השיבוש או בחשש ההימלטות.

82. בכל הנוגע לאישיותו של צביקה עמד הסנגור על כך שעברו הפלילי אינו כולל עבירות רכוש למעט עבירת גניבה אחת שבוצעה בשנת 2000 ובגינה נדון למאסר על תנאי. יתר העבירות שבהן הורשע כוללות עבירות סמים, החזקת סכין, איומים והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו. צביקה לא ריצה עונשי מאסר בפועל.

83. בא כוחו של צביקה טען לשיהוי במעצרו של המשיבים מהמועד שבו נודע למשטרה על המעשים, הוצאת צו המעצר (ביום 8.10.15) והמעצר עצמו (ביום 26.10.15). הוא סבור כי בכך לימדה המשטרה כי גם לדעתה אין דחיפות במעצר ולא קמה מסוכנות המצדיקה מעצר כזה.

84. בכל הנוגע להליך הנוסף, הפרת מעצר הבית, טען בא כוח המשיב כי לא ניתן להסתמך על כתב האישום שהוגש או יוגש מבלי שניתנה שהות להתכונן. מכל מקום הוא טען כי דובר במעצר בית לתקופה של שלושה ימים, צביקה נחקר על כך ושחרר ואין לדעת אם דו"ח התצפית שזיהה את צביקה במודיעין הוא מדויק.

85. לסיכום סבר בא כוחו של צביקה כי עילות המעצר הן קלושות כל כך עד שהן מצדיקות חלופה שתמנע פגיעה בחירותו של צביקה, ותאפשר לו לעבוד.

86. בחינת קיומן של עילות מעצר מלמדת כי הונחה תשתית מספקת לקבוע כי נשקפת מצביקה מסוכנות אם

כי זו מוגבלת בעוצמתה. לא מצאתי בסיס מספיק לקבוע קיומן של עילות מעצר אחרות כמו שיבוש הליכי משפט וחשש הימלטות. אשר למסוכנות, אף שהמדובר בעבירת רכוש, הרי שנסיונותיהן של העבירות, ריבוי מעשי המרמה, התחכום ביצירתו של מנגנון לפריטת השיקים וקבלת הכספים במזומן, יצירת מצג השווא לעניין הגורם לקריסת החברה וההיקפים הכספיים - כל אלה מקימים מסוכנות. לעניין זה התייחס כב' השופט י' עמית בבש"פ 2106/13 **אסעד מואיד נ' מדינת ישראל** (24.3.2013):

"ענייננו במעשי 'עוקץ' ותרמית שפגיעתם בציבור ובחיי המסחר השוטפים קשה. אין מדובר במעידה רגעית או חד-פעמית של המשיב. כל מהותו של העסק הפיקטיבי שהוקם על ידו נועד מלכתחילה ליצור מצג שווא כדי למשוך סחרות וציוד מעסקים וספקים שונים, תוך ידיעה שאי בכוונת העסק לעמוד בתשלום. העורר הקים אפוא מערכת מתוכננת ומשומנת כדי להונות סוחרים תמימים, אשר בסופו של יום מצאו את עצמם ללא הסחורה וללא התמורה. אף אוסיף ואומר כי יש בעבירות מעין אלה סממן של כיעור, באשר לפחות חלק מהספקים אינם גופים גדולים שיכולים לעמוד 'במכה' כלכלית כמו זו שהנחית עליהם העורר, והם עלולים לאבד מקור פרנסתם ולהיקלע למצוקה כספית קשה ערב מעלליו של העורר..." (פסקה 6, ר' לעניין זה גם בבש"פ 4934/15 **שחר חסן נ' מדינת ישראל** (12.8.2015)).

87. דברים אלה יפים גם לענייננו אך אינם חלים בהכרח במלוא עוצמתם על צביקה, שכן חלקו של צביקה באותה מסכת היה קטן יותר משל האחרים ועל כן מידת המסוכנות הנשקפת ממנו נמוכה יחסית. זאת ועוד, עברו הפלילי של צביקה רחוק ולמעשה אינו כולל עבירות רלוונטיות. אין המדובר אפוא בעבריו ששב ומבצע עבירות אלא במי שזו הסתבכותו הראשונה עם עבירות כלכליות. על רקע זה, ובהינתן כי מדובר במסוכנות בדרגה נמוכה שניתן לתת לה מענה בדרך שאינה כוללת מעצר ממש ויש לבחון את האפשרויות העומדות על הפרק.

88. במצב הדברים הרגיל הייתי נכון להניח כי המסוכנות הנשקפת מצביקה, על רקע חלקו באישום הראשון ובאישומים האחרים, היא נמוכה דיה כדי שתספיק חלופה למעצרו ואף לא יהיה צורך במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני אלא שהפרת תנאי השחרור שהוטלו עליו רק לאחרונה מקשה על מתן אומן ומצדיקה העלאת מדרגה בקביעת החלופה למעצר. עיון בתיק החקירה מלמד כי צביקה זוהה על פי תמונה בעת שיצא מאולם אירועים "אחוזת" במודיעין בעת שאמור היה לשהות במעצר בית. אין חולק כי צביקה אכן היה מחוץ לבית אלא שלגרסתו נסע עם אישתו לטיפול רפואי בטר"ם בירושלים. אין צורך לומר כי גרסה זו אינה מתיישבת עם דו"ח העיקוב. על רקע זה ונוכח הפרת תנאי השחרור שנקבעו אך ימים קודם לכן - מצאתי כי נדרשת הקפדה רבה יותר באיתור חלופה למעצר.

89. בשולי הדברים אוסיף כי אין כל אינדיקציה שיכולה להצביע על חשש הימלטות, למעט אותו קושי באומן, שנובע מהפרת התנאים כמו גם לא ניתן ללמוד על חשש לשיבוש. אמנם לעיתים עצם קיומם של כספי הגניבה בידו החשודים יכול להקים עילת מעצר של חשש ההימלטות (השווה בבש"פ 7385/02 **אביגדור מקסימוב נ' מדינת ישראל** פסקה 6 (12.9.2002)) ואולם במקרה שלפני אין אינדיקציה לקיומם של כספים בידו של צביקה למעט הנאתו מקיזוז החובות כלפי שי זקן בכספים אלה. אציין גם כי לא מצאתי ממש בטענת השיהוי, בהינתן היקפה ומורכבותה של החקירה והרצון להשלים פעולות שונות בטרם מעצרו של החשודים.

טענת האפליה

90. נדבך מרכזי בטיעון שהעלה הסנגור עסק באפליה הפסולה בין צביקה והאחרים לבין שתי דמויות המפתח הנוספות פרט לניר ושמעון: שי זקן ומאמון אדעים שלפי חומר הראיות, כפי שרואה אותו הסנגור, מעורבים גם הם במעשים ולא פחות מצביקה. הסנגור טען כי מאחר ושי ומאמון אינם עצורים הרי יש לגזור גזירה שווה גם ביחס לצביקה שמידת חלקו בפרשה נמוך מחלקם של השניים.

91. בהתייחסו לשי טען בא כוחו של צביקה כי הוא שוחרר בהסכמה למעצר בית אף שנחשד בעבירות דומות ואולי חמורות יותר. עוד הוא הצביע על האמור בפרוטוקולים של הדיונים להארכת מעצרו מהם נלמד כי נציג המשטרה ואף בית משפט השלום מצאו כי החשדות כלפיו התחזקו. הוא הפנה לחלק מהראיות שלימדו על כך ששי היה מעורב בפריטת השיקים, הפנה את מאמון לצ'ינג'ים שיסכימו לפרוט את השיקים שמסר וכי בחלק מהמקרים אף עסק בכך בעצמו. שי היה גם זה שקיבל חלק מתמורת השיקים לצורך כיסוי החובות של מי מהמשיבים כלפיו. בנוסף עמד בא כוחו של צביקה על כך ששי ביצע לכאורה עבירות של סחיטה באיומים כלפי חקלאי בשם עמאשה ולכן יש לנהוג כלפי צביקה כפי שנהוג כלפי שי. לבא כוח המשיב היו טענות גם בקשר עם התנהלות אנשי המשטרה שהופיעו בדיון בערר שהוגש על החלטת השחרור בשלב מעצר הגשר. הוא הצביע על כך שנציג המשטרה הטעה את בית המשפט כאשר נשאל לגבי ההבדלים בין שי לבין צביקה ומסר מידע שגוי וחסר.

92. טענת אפליה נטענה גם כלפי ההתייחסות למאמון. מאמון שוחרר למעצר בית וכעת הוא משוחרר לחלוטין וזאת למרות שהיה מעורב עד צוואר בביצוע מעשה המרמה ולמעשה איפשר אותו. הסנגור הוסיף כי אין מדובר בעד מדינה או במי שנכרת איתו הסכם אלא בעד תביעה לכל דבר שבאודאי היה חלק מהחבורה שביצעה את אותו עוקץ נטען, דאג להסוואת הכספים, לפריטת השיקים ולהלבנת ההון. הוא סבר כי נוכח שחרורו יש לשחרר גם את צביקה.

93. המבקשת, שהגיבה לטענות האפליה בכתב, סבורה כי אין לה מקום וכי אין מדובר באכיפה בררנית או באפליה. המבקשת מצביעה על כך ששי לא היה מעורב בשלב הראשון של ההתקשרות בין רוי רום קווי חלוקה לבין החקלאים אלא רק בשלבים המאוחרים יותר של התשלום ונטילת הכספים. העדויות השונות, כך המבקשת, מלמדות כי היה מעורב במרמה והיה מודע ל"עקיצה" שניהלו המשיבים אך אין ראיות לכך שהיה חלק מניהול המרמה, יצירת ההזדמנויות הנדרשות לשם המרמה ומיצירת מצג השווא בעניינו של מאמון. המבקשת רואה את שי כ"עגלה" עליה רכבו המשיבים לשם ניהול המרמה והעוקץ. המבקשת מוסיפה כי לצד התשתית הראייתית הפחותה וחלקו המינורי קיים שיקול נוסף והוא כי לשי אין עבר פלילי ומסוכנותו נוכח מכלול השיקולים פחותה. המבקשת אף אינה רואה דימיון בין המעשה שהקים לכאורה עבירת סחיטה באיומים מצד שי לבין מעשיהם של המשיבים שכן הדברים שנאמרו על ידי שי הושמעו כלפי מי שרימה אותו ולא כמו במקרה של המשיבים כלפי מי שגילה כי רומה וביקש להפסיק את מעשה המרמה.

94. אף בעניינו של מאמון טוענת המבקשת כי קיים שוני במצב הראייתי. אמנם מאמון היה חלק ממעשי המרמה אך לא נטל חלק בהתקשרות מול החקלאים אלא אפשר את תוכנית ה'עוקץ' ונהנה ממנה בסכום של 50,000 ₪. הוא לא יזם את התוכנית, לא היה חלק מהגרעין המתכנן אלא שימש כ"חייל" על לוח המשחק בו שלטו המשיבים.

95. לאחר בחינת טענות הצדדים במישור האפליה מצאתי כי אני מקבל את עמדת המבקשת לפיה אין במקרה זה אפליה. אין חולק כי "במסגרת השיקולים שבוחן בית משפט בבואו להכריע בנוגע למעצרו או שחרור ממעצר של אדם שומה על בית המשפט לשקול גם את עיקרון השוויון בין נאשמים ... בהיעדר טעמים המצדיקים זאת - אין להפלות נאשמים לעניין מעצרים (ר' בש"פ 3543/15 מדינת ישראל נ' חיים כהן, פסקה 14 וההפניות שם(8.6.2015)). אף שקשה שלא להתרשם כי קיימת לכאורה מעורבות פלילית כזו או אחרת של שי או של מאמון הרי שאין מדובר בשווים שיש לנהוג כלפיהם באותו אופן.

96. שי אינו שותף למרמה של החקלאים וגם חלקו במה שאירע לאחר מכן עם הכספים קטן מזה של האחרים. אמנם אני שותף בהכרח לנקודת המבט הרואה בו "עגלה שעליה רכבו המשיבים", שכן חומר הראיות מלמד לכאורה כי הוא איפשר שימוש בחברה עם שם מטעה לשם החברה בשליטתו, איפשר למי מהמשיבים לשבת בבית העסק שלו, הסכים להסב את רישום רכישת התוצרת החקלאית על שם יסור ומאמון אף שידע כי מדובר במהלך פיקטיבי, נתן שיקים בתמורה לתוצרת החקלאית למאמון ופדה ביחד עמו ובאמצעותו חלק מהם כדי לקבל בחזרה את החובות של המשיבים כלפיו. כל זאת נעשה אף שהיה מודע להשלכות האפשריות של צעד כזה על יכולת הפרעון של המשיבים ושל חברת רוי רום קווי חלוקה לחובותיה כלפי החקלאים, מקום בו אינה מקבלת את תמורת הסחורה מרוי רום שיווק אלא התמורה או למצער חלק ממנה מועברים אליו.

97. יחד עם זאת, אין בכך כדי להשוות את מעמדו ומצבו לזה של המשיבים, שיזמו את המהלך כולו וביצעו אותו, במיוחד כאשר מדובר במי שאין לו עבר פלילי ומנהל אורח חיים נורמטיבי. אני סבור כי בכל הנוגע להשוואת המעמד כלפי צביקה יש לייחס משקל משמעותי לחשד לביצוע עבירת הסחיטה באיומים כלפי עמאשה, נוכח נסיבותיה וההסבר שניתן על ידי המבקשת.

98. כך מצב הדברים גם באשר למאמון אשר אמנם היה חלק מרכזי בפעילות המרמה והמאמץ ליצור מצג של קריסה עסקית אך לא נטל חלק במצגים כלפי החקלאים, לא נהנה ממעשי המרמה למעט בסכום של 50,000 ₪ והוא למעשה שימש כלי בידם של המשיבים. בניגוד למשיבים מדובר במי שנטל אחריות על המעשים שביצע והודה בהם. על רקע זה אני סבור כי מדובר ביחס שונה אל שווים ואין יסוד אפוא לטענת האפליה.

סיכום

99. כמפורט לעיל, תמונת הראיות לכאורה באישומים השונים היא מורכבת ועוצמתה משתנה. יחד עם זאת קיימות ראיות לכאורה לחלק מעבירות המרמה, לעבירות סיוע, שימוש במסמך מזויף וכן לעבירות על חוק איסור הלבנת הון. אשר לעילות המעצר מצאתי כי קיימת עילת מעצר של מסוכנות וגם היא בעוצמה מוגבלת. בהינתן הקושי במתן אמון על רקע הפרה של תנאי שחרור קודמים יש לבחון קיום חלופה או מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני וכך אעשה לאחר קבלת תסקיר מעצר.

**ניתנה היום, א' טבת תשע"ו, 13 דצמבר 2015,
במעמד הצדדים.**

עמוד 22

ארנון דראל, שופט